

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๒๐๖/๕๒

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ข้อหารือเรื่องการมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระบุรี ด่วนที่สุด ที่ สป ๐๐๑๖.๓/๑๑๐๖๒ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดสระบุรีได้หารือเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวม ๒ ประเด็น ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ กรณีที่กฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ มีอำนาจแต่งตั้ง นายทะเบียน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ ได้แต่งตั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นนายทะเบียน เช่นกรณีตามมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยไม่ได้ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจต่อให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้ จังหวัดสระบุรีจึงหารือว่า กรณีดังกล่าวผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นนายทะเบียนจะมอบอำนาจต่อให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้า ส่วนราชการประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้อง (เจ้าของเรื่อง) ปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้หรือไม่ นั้น

กรณีนี้เห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้สรุปได้ว่า “อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการ ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็น อย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วน ราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา แต่อย่างไรก็ดี ความที่กล่าวในข้างต้นมิให้ใช้บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตาม กฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีเช่นนั้นให้ ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวมีอำนาจมอบอำนาจให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาและ ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร หรือตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดในกรณีมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจมอบอำนาจได้ต่อไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้มอบอำนาจกำหนด”

ดังนั้น...

ดังนั้น ในการที่จะพิจารณาว่าเรื่องใดจะสามารถมอบอำนาจต่อไปได้หรือไม่นั้นจึงต้องพิจารณา กฎหมายเป็นรายฉบับไปว่ากฎหมายฉบับนั้น ๆ ได้มีการกำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นการอย่างอื่น มีการ ห้ามเรื่องการมอบอำนาจ หรือเป็นอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่บัญญัติให้ต้องออกใบอนุญาตหรือที่ บัญญัติผู้มีอำนาจไว้เป็นการเฉพาะหรือไม่ ด้วย

สำหรับกรณีจังหวัดสระบุรีหรือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นนายทะเบียนตามมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จะมอบอำนาจต่อไปแก่รองผู้ว่าราชการ จังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง (เจ้าของเรื่อง) ปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้หรือไม่นั้น คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่าโดยที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้ เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นนายทะเบียนกลาง และยังกำหนดให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายทะเบียน ประจำจังหวัดด้วย ซึ่งการที่กฎหมายกำหนดไว้เช่นว่านั้นก็โดยมีเจตนารมณ์ที่จะให้ความสำคัญของตัวบุคคลที่จะ เป็นนายทะเบียน จึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีเป็นผู้กลั่นกรองบุคคลที่จะเป็นนายทะเบียนก่อน และการแต่งตั้ง นายทะเบียนดังกล่าวมิใช่การมอบอำนาจแต่อย่างใด ประกอบกับเมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียน ตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันแล้วเห็นว่า แม้กฎหมายฉบับดังกล่าวได้ กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนไว้หลายประการ อาทิเช่น การเข้าไปในสถานที่ การตรวจ คั้น อายัด หรือยึด การสั่งให้หยุด การสั่งห้าม เป็นต้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลซึ่งเป็นนายทะเบียนนั้นจะสามารถใช้อำนาจดังกล่าวได้ในทันที เนื่องจากมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้กำหนดว่าในการปฏิบัติ หน้าที่ นายทะเบียนต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าอำนาจของ นายทะเบียนนั้นเป็นอำนาจเฉพาะตัว และบุคคลที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ต้องเป็นบุคคลที่เฉพาะเจาะจงเป็น นายทะเบียนเท่านั้น ดังนั้น แม้ว่าในกรณีนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมจะได้แต่งตั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด ซึ่งเป็นการแต่งตั้งนายทะเบียนโดยตำแหน่งก็ตาม แต่เมื่ออำนาจในการปฏิบัติ หน้าที่การเป็นนายทะเบียนนั้นมีใช้อำนาจปกติหรืออำนาจทั่วไปในการปฏิบัติราชการ แต่เป็นอำนาจเฉพาะตัว ของนายทะเบียนแล้ว เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนตามบทบัญญัติดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงไม่อาจมอบอำนาจการปฏิบัติราชการในเรื่องดังกล่าวให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัดตาม มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ การพิจารณาดังกล่าวข้างต้นเป็นการพิจารณาเฉพาะการแต่งตั้งนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และ วีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เท่านั้น

ประเด็นที่ ๒ ในกรณีมีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนตาม มาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัด สามารถมอบอำนาจต่อไปให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนได้หรือไม่

กรณีนี้เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดมอบอำนาจนั้นให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่...

(๑) ในกรณีที่อำนาจนั้นเกี่ยวกับราชการของส่วนราชการใด และส่วนราชการนั้นปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนั้น

(๒) นอกจากกรณีตาม (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้”
ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบังคับว่า เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับมอบอำนาจมาแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องดำเนินการมอบอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่อำนาจที่รับมอบมานั้นเกี่ยวกับราชการของส่วนราชการใดในจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ต้องมอบอำนาจนั้นต่อไปให้แก่หัวหน้าส่วนราชการนั้นเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนต่อไป ตามมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมอบอำนาจนั้นให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องอื่นในจังหวัดตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่ได้

(๒) แต่ถ้าเป็นกรณีที่ไม่มีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับราชการนั้นอยู่ในจังหวัดตามมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบอำนาจให้แก่รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติต่อไปได้ตามที่สมควร ตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ ทั้งนี้ ส่วนราชการที่อยู่ในจังหวัดต้องเป็นส่วนราชการตามกฎหมายเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทัศนีย์ ดุสิตสุธีรัตน์)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

สำนักกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐